

A. Περίληψη

Ο συγγραφέας του κειμένου, Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος, θίγει το ζήτημα της ανθρωπιάς στη σύγχρονη εποχή, επισημαίνοντας πως μία αναντικατάστατη σε αξία έννοια αποτελεί έναν κοινότοπο όρο πλέον. «Ανθρωπιά» σημαίνει κατανόηση και συμμετοχή στον πόνο του συνανθρώπου και ο «ανθρωπιστής» είναι ο ειλικρινής κι ανιδιοτελής που «ξοδεύεται» στο καλό σε όλα τα επίπεδα της ανθρώπινης δράσης. Η τόσο συχνή αναζήτηση της ανθρωπιάς σήμερα δηλώνει την ταλαιπωρία του σύγχρονου ανθρώπου και την ανάγκη απαλλαγής του από αυτήν. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί πως ο όρος «ανθρωπιά» παραποιείται διαρκώς ανάλογα με το πώς χρησιμοποιείται και σταδιακά χάνει την ουσία του από την κατάχρησή του. Χειροπιαστή απόδειξη αυτής της κατάστασης αποτελεί η καθημερινότητα, όπου η ανθρώπινη απληστία και ο υλισμός δεν αφήνουν περιθώρια για την εκδήλωση ευγενικών συναισθημάτων. Τέλος, είναι ανάγκη να μην ξεχνούμε ποτέ πως η ανθρωπιά είναι απόρροια της θέλησης και εκδηλώνεται με την πράξη· αποτελεί ενέργεια επιείκειας και αποδοχής. Είναι μία ενεργητική στάση αποποίησης της «επιφάνειας» και αναζήτησης – εφαρμογής της ουσίας στη ζωή.

B1.

Ο σύγχρονος άνθρωπος βιώνει καθημερινά τον υλισμό, που αποτελεί το σήμα κατατεθέν της εποχής μας, καθώς και τα αποτελέσματα αυτού. Ο ίδιος αποτελεί φορέα και εκφραστή ενός πνεύματος ατομικισμού όπου το «εγώ» ζητά επίμονα την ευμάρεια και την αυτοπροβολή μέσω αυτής. Το ενστικτώδες «εγώ» κατακλύζει την ανθρώπινη ύπαρξη, χειραγωγείται, μαζοποιείται, εκμεταλλεύεται το συνάνθρωπο, επιβάλλει την «κυριαρχία» του σε έναν ατέρμονο αγώνα «δρόμου» με στόχο μια «άνετη» ζωή. Στο μεταξύ ο ίδιος αυτός άνθρωπος γίνεται και δέκτης αυτής της συμπεριφοράς, με αποτέλεσμα η «ανθρώπινη» πλευρά του να καταπνίγεται διαρκώς, να μην «παίρνει ανάσα» και να αναζητά απελπισμένη λίγο συναίσθημα, λίγη ανθρωπιά... Οτιδήποτε όμως καλό, ευγενικό και ανθρώπινο, που υπερβαίνει το «εγώ» και τις αδυσώπητες επιθυμίες του, όχι απλώς θεωρείται αλλά είναι παρωχημένο· δεν ταιριάζει, δηλαδή, στη σύγχρονη νοοτροπία κι επιπλέον αποτελεί εμπόδιο στο δρόμο προς την «επιτυχία»... Ένα πάντως είναι βέβαιο: η καταπιεσμένη ανθρώπινη ψυχή διαισθάνεται την πλάνη και μετουσιώνοντας την απελπισία σε σθένος κι ανδρεία έχει ήδη αρχίσει έναν αγώνα αποτίναξης του ζυγού του «εγώ» κι επιστροφής στην πορεία προς την αρχική «θεία» ουσία της, που δεν είναι άλλη από τον ίδιο τον Άνθρωπο.

B2. α) Η πρώτη παράγραφος του κειμένου αρχίζει με ορισμό του όρου «ανθρωπιά», καθώς ο συντάκτης του κειμένου καταγράφει τι «εννοούμε» με την έννοια αυτή, ποιο είναι το περιεχόμενό της (συμπόνια, συμμετοχή...).

Συνεχίζει και ολοκληρώνει με χρήση παραδείγματος, με σκοπό να εξηγήσει καλύτερα την έννοια του «ανθρωπιστή»· παραθέτει το παράδειγμα του ιδρυτή του «Ερυθρού Σταυρού», Ερρίκου Ντυνάν.

β) Διαρθρωτικές λέξεις

έτσι

→

Νοηματική σύνδεση

συμπέρασμα

ωστόσο

→

αντίθεση – εναντίωση

B3. Συνώνυμα

αναλύσκεται

=

αναλώνεται, ξοδεύεται, πράττει

οικουμενική

=

παγκόσμια, πανανθρώπινη, καθολική

διαστρεβλώσεις

=

παραποιήσεις, αλλοιώσεις

ολωσδιόλου

=

ολοκληρωτικά, εντελώς

ευζωίας = ευμάρειας

Αντώνυμα

κοινόχρηστος	≠	ατομικός, προσωπικός, ιδιωτικός
συμμετοχή	≠	αποχή, αποστασιοποίηση
αυτοακυρώνεται	≠	αυτοεπιβεβαιώνεται
γνώση	≠	άγνοια, αμάθεια
αδιάκοπη	≠	εφήμερης, παροδικής, προσωρινής, πρόσκαιρης

B4. α) «αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής» → Τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται για την αυτούσια μεταφορά λόγων τρίτου προσώπου.

«Ερυθρού Σταυρού» → Τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται για να περιλάβουν με ακρίβεια την ονομασία μίας οργάνωσης, ενός οργανισμού.

β) 1. «Η «ανθρωπιά» είναι ένα νόμισμα που κυκλοφορεί σ' όλα τα χέρια...» (1^η παράγραφος).

2. «Έπειτα, ένας όρος, μία λέξη, μια έκφραση, που βρίσκεται ολοένα στο στόμα μας, σιγά σιγά φτωχαίνει, αδειάζει, αποστεώνεται, αυτοακυρώνεται». (5^η παράγραφος)

3. «Είναι (η ανθρωπιά) ένας ολόκληρος εσωτερικός κόσμος, στην τελειώσή του, που ακτινοβολεί παντού». (6^η παράγραφος)

Γ1. Παραγωγή Λόγου

Αθήνα, 28-5-14

Υπογραφή

Τίτλος: «Το τέλος της ανθρωπιάς... Και μετά τι;»

Αγαπητοί αναγνώστες,

Πρόλογος: Τι θα μπορούσε να πει κανείς σήμερα για την «ανθρωπιά» και να παραμείνει συγχρόνως ευσύνοπτος και ορθολογιστής; Έχω μία πληθώρα σκέψεων που θα προσπαθήσω να συνοψίσω σταχυολογώντας τις ουσιωδέστερες. Ένα είναι σίγουρο: δεν υπάρχει μεγαλύτερη απώλεια και ζημιά για τον ανθρώπινο πολιτισμό από την έλλειψη ανθρωπιάς, καθώς η τελευταία αποτελεί την ταυτότητά του και την ουσία του. Οι αιτίες της κατάστασης αυτής ποικίλες και τα αποτελέσματα επώδυνα.

Κύριο Μέρος: Για να γίνω πιο σαφής, αξίζει να αναφερθώ στις σημαντικότερες εκδηλώσεις του φαινομένου:

1ο Ζητούμενο:

- εγωκεντρισμός, ατομικισμός, εκμετάλλευση συνανθρώπου για ιδιοτελείς σκοπιμότητες.
- υλικός ευδαιμονισμός, καταναλωτισμός, απομύζηση φυσικών πόρων προς ίδιον όφελος, καταστροφή φυσικού περιβάλλοντος.
- παραπληροφόρηση και χειραγωγή από τα Μ.Μ.Ε. Επιπλέον, προβολή και προώθηση αρνητικών προτύπων (π.χ. βία).
- Έξαρση βίας και εγκληματικότητας.
- Φαινόμενα ξενοφοβίας και ρατσισμού (φυλετικού, εθνικού, κοινωνικού).
- Εκδήλωση βίας σε όλες της τις μορφές, τόσο στις διαπροσωπικές σχέσεις όσο και στις διακρατικές – διεθνείς (πολλαπλές οι εστίες πολέμου ανά τον κόσμο, συγγνή η εκμετάλλευση των ανίσχυρων από τους ισχυρούς).
- Διαρκής καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τόσο στις τριτοκοσμικές χώρες (πείνα, ασθένειες, αμάθεια, δικτατορικά καθεστώτα,...) όσο και στις δυτικές ανεπτυγμένες (ύπαρξη αστέγων, ανεργία, έλλειψη κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας, κρατική αναλγησία...).

2ο Ζητούμενο: Τρόποι περιορισμού αυτής της κατάστασης

- Ατομικές δραστηριότητες

- Συνειδητοποίηση εκ μέρους του ατόμου της αξίας του ανθρωπισμού και της αναγκαιότητας επικράτησης των αρχών του.
- Αναθεώρηση κι επαναπροσδιορισμός των αξιών και των προτεραιοτήτων στη ζωή του.
- Για την υλοποίηση των παραπάνω καθοριστικός ο ρόλος της οικογενειακής και σχολικής αγωγής: η δε τελευταία οφείλει ν' αναβαθμίσει την ανθρωπιστική πτυχή της παρεχόμενης παιδείας.
- Ενεργητική παρέμβαση του ατόμου σε περιπτώσεις παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην καθημερινή ζωή.
- Συμμετοχή σε συλλογικές δραστηριότητες (κινήματα, ανθρωπιστικές οργανώσεις) με σκοπό:
 - τον έλεγχο των αυθαιρεσιών οποιασδήποτε εξουσίας.
 - προστασία δικαιωμάτων.
 - κατάργηση ανισοτήτων, εκμετάλλευσης.
 - επικράτηση υψηλών αξιών (ελευθερία, ισότητα, δικαιοσύνη).
- Ανάλυση δράσης από πνευματικούς ανθρώπους → καλλιέργεια ανθρωπισμού μέσα από το δημόσιο λόγο τους και το έργο τους.
- Οικονομική υποστήριξη εκ μέρους των εύπορων προς άτομα ή οργανώσεις που το έχουν ανάγκη.

Γενικότερα: Η συμπεριφορά του καθενός από εμάς είναι ανάγκη να διέπεται από κατανόηση, συμπόνια, φιλαλληλία, ειλικρίνεια, εντιμότητα, δικαιοσύνη, προσφορά και αγάπη προς το συνάνθρωπο.

- Συλλογικές δραστηριότητες

- Θεσμός Παιδείας: καλλιέργεια ανθρωπιστικών αρχών και αξιών τόσο μέσα από το περιεχόμενο σπουδών όσο και μέσα από την καθημερινή πρακτική της εκπαίδευσης.
- Παιδεία και Οικογένεια: παροχή γνώσης, μόρφωσης, καλλιέργειας, κριτικής σκέψης, ελεύθερου πνεύματος, δημοκρατικού ήθους, διαλλακτικότητας και αλτρουισμού.
- Δραστηριοποίηση διεθνών οργανισμών (Ο.Η.Ε., Διεθνής Αμνηστία...) και συμμετοχή πολιτών σε ανθρωπιστικές οργανώσεις → δημιουργία σημαντικής δυναμικής ικανής να προωθήσει πιο αποτελεσματικά λύσεις σε κοινωνικά, πολιτικά και παγκόσμια ζητήματα.
- Ρόλος Μ.Μ.Ε. → προβολή αρμόδιων οργανισμών, κοινωνικών μηνυμάτων αναφορικά με ιδρύματα και οργανισμούς που στηρίζουν ευπαθείς ομάδες. (Τηλεμαραθώνιοι, εκπομπές με φιλανθρωπικούς σκοπούς...).
- Προβολή και καλλιέργεια εθελοντισμού, ενός θεσμού που ενισχύει την αυτοεκτίμηση του ατόμου και την προσφορά του στο κοινωνικό σύνολο.
- Πολιτεία: θα πρέπει να λειτουργήσει ως κράτος πρόνοιας, να προσδώσει ανθρωποκεντρική διάσταση στους ανθρωποκεντρικούς θεσμούς της και ν' αναλάβει τις αναγκαίες πρωτοβουλίες για τη δημιουργία συνθηκών ζωής που θα υπηρετούν ουσιαστικά τον άνθρωπο.

Επίλογος: Επομένως, γίνεται αντιληπτό πως επιβάλλεται η εξισορρόπηση υλικοτεχνικού – ανθρωπιστικού πολιτισμού. Η αλλαγή ξεκινά από την εσωτερική μεταστροφή του καθενός από εμάς και επεκτείνεται τόσο στο ανθρώπινο όσο και στο φυσικό περιβάλλον όπου ζούμε. Είμαστε ικανοί, ο καθένας ξεχωριστά και όλοι μαζί, να αποκαταστήσουμε την παραποιημένη ταυτότητα του ανθρώπινου πολιτισμού ώστε αυτός να ξαναβρεί την ουσία του και εμείς τη ζωή που μας αξίζει.